

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

Täna 12 lk

Detsember 2017 Nr 11 (237)

Mai Pärt esitles „Koduvalla aabitsa“ töövihikut.

8. detsembril esitles Mai Pärt Kehtna lasteaias Siller „Koduvalla aabitsa“ töövihikut, mis on järg eelmisel aastal ilmunud „Koduvalla aabitsale“.

Foto: AARE HINDREMÄE

Loe lähemalt lk 3

Autorid Lydia Karmen Niin ja Anette Viin.

Andres Saks - aasta spordisõbralikum õpetaja.

Andres Saks tuntakse tubli kehalise kasvatusõpetaja, spordikohtuniku ja treenerina.

Loe lähemalt lk 2

Reelika Kuusemäe - tulevikku vaatav ettevõtja.

Reelika Kuusemäe 10. detsembril Valtu jõululaadal.

Foto: AARE HINDREMÄE

Loe lähemalt lk 4-5

Valla Vaatleja soovib oma koostööpartneritele rahulikku jõuluaega ja tegusat koostööd uuel aastal!

Kehtna koolid sõlmisid koostööleppe

4. detsembril allkirjastasid Kehtna Kutsehariduskeskuse direktor Eero Kalberg ning Kehtna Põhikooli direktor Liivi Siim koostööleppe, mille peaesmärk on edaspidi teha koostööd süsteemselt ja ettekavandatult.

Kahepoolse leppe eesmärk on sätestada poolte koostöö üldpõhimõtted, mis on aluseks õpilaste teadliku õpitee kujundamisel ja olemasolevate võimaluste paremaks kasutamiseks õppeprotsessi täiustamisel. Täpsemalt tähendab see õppekvaliteedi ja õppeprogrammides püstitatud eesmärkide saavutamist õpetajate, spetsialistide ja ruumide ühise rakendamise kaudu.

Koostöö sisu näeb ette ka koolipersonali arendamist ühiste täiendkoolituste ja õppekäikudega. Lepingus seisab, et igal aastal, maikuu, lepikakse poolte vahel kokku järgmise õppeaasta ühised tegevused, maht ja poolte kohustused ning arvestatakse, et koostöös juhendatakse teineteise lugupidamise põhimõttest.

Kehtna KHK direktori sõnul on kaks kooli omavahel koostööd

Kehtna Põhikooli direktor Liivi Siim ja Kehtna Kutsehariduskeskuse direktor Eero Kalberg koostöölepet allkirjastamas.

Foto: MARILIIS VEST

teinud juba pikka aega, kuid heatahtlepinguga soovatakse see viia järgmisele tasemele, kus ühised tegevused on rohkem süsteemsemad ja ettekavandatamad. Kalbergi sõnul on see igati loomulik ja ilmselge, et kogu Kehtna valla ja asula asutused nagu lasteaed, põhikool, kutsekool, kunstide kool omavahel läbi saavad ja koostööd teevad.

Lisaks sellele, et kaks kooli jagavad omavahel staadionit, võimalat ning muid ruume, on juba praegu Kalbergi sõnul pedagooge, kes käivad tööl mõlemas koolis. See on ka üks koostöölepingu ideedest – pakkuda õpetajatele kahe kooli peale täiskoormusega töökohta üksteisele lähedal olevates hoonetes. Ka põhikooli selleaastane jõulupidu toimub

just Kehtna KHK aulas.

Kindlasti plaanitakse direktori sõnul põhikooliga kirjutada ühiseid projekte ja taotleda lisavahendeid, mis on abiks nii koolidele kui ka kohalikule kogukonnale ja kogu alevi infrastruktuuri kvaliteedi tõstmisele.

Kehtna Põhikooli direktor Liivi Siim ütles, et põhikoolile annab koostöölepe nii mõndagi juurde. Esiteks saavad õpilased näha maailma laiemalt ja avaneb parem võimalus leida endale sobiv eriala. Lisaks näevad õpilased kahe kooli erinevaid inimesi ja õpetamisstiile, leidis Siim.

Direktor lisas, et koostööd saavad teha ka õpetajad, kellel on võimalus teineteiselt õppida. Juhi positsioonilt näeb Siim, et koostöölepe annab hea võimaluse teha koos koolitusi ja kasutada ära Kehtna KHK IT-inimesi kooli personali harimiseks ja robotikaringi arendamiseks.

“Päris palju vahvaid kokkupuutepunkte on. See on nii äge! Mulle endale meeldib selliseid asju tohutult teha ja see võib panna ka õpetajatel silma särama,” ütles direktor.

Mariliis Vest

Andres Saks pälvis aasta spordisõbralikuma õpetaja tiitli

Eesti Koolispordi Liit annab igal aastal välja spordisõbralikuma õpetaja tiitli. Tänavu pälvis selle Valtu Põhikooli direktor ning kehalise kasvatuse õpetaja Andres Saks.

Andres Saksa tuntakse tubli kehalise kasvatuse õpetaja, spordikohtuniku ja treenerina. Koolispordi liidu poolt välja antud aasta spordisõbralikuma õpetaja auhind on tunnustus ja tänu töö eest. Sellega kaasneb tuhande euro stipendium.

Iga maakond saab üleriiklikule konkursile esitada ühe kandidaadi. Tänavu esitati nominendid neljateistkümnest maakonnast. Tegemist oli esimese korraga, kui see tunnustus tuli Rapla maakonda. Auhinna saaja otsustab Eesti Koolispordi Liidu moodustatud žürii, mille koosseisu kuuluvad erinevate huvigruppide esindajad. Žürii hindab ennekõike õpetaja panust koolispordivõistluste korraldamisel. Varem on Rapla maakonnast samale konkursile esitatud

näiteks Margus Sepp, Helgi Valliste, Anne Siitan ja Ulvi Mägi.

Eesti Koolispordi Liidu presidendil Lauri Luige sõnul on auhinna eesmärk tunnustada ja motiveerida õpetajaid, kes on südameasjaks võtnud spordi- ja liikumisharrastuse propageerimise koolides.

“Soovime eeskujuks tuua spordiõpetaja, kes oskab ja tahab teha nii kehalise kasvatuse aine kui ka spordivõistlused võrdselt huvitavaks kõikide õpilaste jaoks. Kehaline kasvatuse, liikumine ja tervislikud eluviisid on noorte jaoks väga tähtsal kohal. Eesti Koolispordi Liidu ja meie partnerite ülesanne on juhtida noorte tähelepanu kartulikrõpsudelt, energiajoogilt ja üleliigselt arvutis istumiselt sportlikele ja tervislikele tegevustele,” sõnas Luige.

Intervjuus ETV-le ütles Saks, et temast teeb spordisõbraliku õpetaja eelkõige see, et ta teeb oma tööd südamega ja see, et ta proovib lapsi rohkem juhendada kui õpetada, et nad liiguksid, teeksid sporti ja tunneksid sellest rõõmu. Saksa

Väljavõte Eesti Koolispordi Liidu aasta spordisõbralikuma õpetaja auhinna statuudist:

Aasta spordisõbralikum õpetaja on õpetaja, kes:

- oskab õpilastele kehalise kasvatuse aine arusaadavaks teha
- äratav huvi aine vastu, pakkudes õppekavaväliseid tegevusi
- kohtleb õpilasi võrdselt, hinnates neid õiglaselt, märgates iga lapse eripära ning toetades iga last tema aineõpingutes
- on hea suhtleja, leiab aega õpilaste kuulamiseks, tunneb siirast huvi nende tegemiste vastu, omab huumorimeelt ja arvestab õpilaste isiksusega, tunnustab pisimatki edusammu
- suhtleb vajadusel lapsevanematega, olles hea ja toetava partneri rollis
- on väärikas, autoriteetne ja hea enesevalitsemisoskusega, abivalmis, kannatlik, kuid samas nõudlik.

õpilased on saavutanud kõrgeid kohti nii maakonna kui ka vabariigi koolinoorte võistlustel. Kas lastesse on raske spordiarmastust süstida?

“Tegelikult ei ole. Tuleb leida lihtsalt igapäevale sobiv spordiala ja tegelikult on neid spordialasid väga palju, mida lastele õpetada.”

Laine Rökk Rapla Maakonna

Spordiliidust ütles, et Andres Saksa tugev pluss on see, et ta korraldab üleriigilisi koolispordi võistlusi. Näiteks jalgpallivõistlused, mis toimuvad Valtu kunstmuru väljakul. “Andres Saks on lahke, sõbralik, tubli ja samas ka tagasihoidlik,” iseloomustas teda Laine Rökk.

Siim Jõgis, Raplamaa Sõnumid

Jaanuarikuu lehe materjale ootab toimetus 22. jaanuariks

Kehtna Vallavolikogu erakorraline istung oli kolmapäeval, 13.detsembril kell 17.00 Järvakandi kultuurihallis. PÄEVAKORD

1. Kehtna valla II lisaeelarve.
2. Järvakandi valla II lisaeelarve.
3. Informatsioon 2018.aasta eelarve koostamise käigust.
4. Kehtna Vallavolikogu 15.11.2017 otsuse nr 8 muutmine.
5. Kehtna valla ametiasutuste ametnike haridusele, töökogemusele, teadmiste ja oskustele esitatavad nõuded.
6. Kehtna vallavalitsuse palgajuhend.
7. Valla asutuse Kehtna Varahaldus tegevuse lõpetamine.
8. Kehtna valla ja osavaldade põhimääruste II lugemine.
9. Isikliku kasutusõiguse seadmine.
10. Detailplaneeringu algatamine.
11. Kehtna valla haridusasutuste hoolekogudesse vallavolikogu esindajate nimetamine
12. Esindajate nimetamine ROL täiskogusse.
13. Esindajate nimetamine Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse ja SA Raplamaa Omavalitsuste Arengufondi nõukogusse.
14. Informatsioonid.

Peeter Kustmann
Volikogu esimees

Kehtna Vallavalitsuse istungitel arutatud olulisemad küsimused

21.11.2017

- Maaüksuse sihtotstarbe, koha-aadressi määramine ja hinna kinnitamine
- Informatsioon taotluse kohta isikliku kasutusõiguse seadmisest Külaplatsi maaüksusele
- Eripedagoogilise teenuse võimaldamine.
- Toetuse kasutamise aruannete kinnitamine
- Korraldatud jäätmeveoga seotud taotluste läbivaatamine
- Sotsiaaltoetuste eraldamine
- Väljaspool kodu üldhooldusteenuse osutamine

28.11.2017

- Ehituslubade väljastamine
- Sotsiaaltoetuste eraldamine

- Eelnõu volikogule – Ametnike haridusele, töökogemustele, teadmiste ja oskustele esitatavad nõuded
- Eelnõu volikogule – Palgajuhend
- Ametnike värbamise ja valiku korra kehtestamine

05.12.2017

- Informatsioon esindajate nimetamisest haridusasutuste hoolekogudesse
- Korraldatud jäätmeveoga seotud taotluste läbivaatamine
- Puurkaevu asukoha kooskõlastamine
- Maa riigi omandisse jätmise
- Eelnõu volikogule - Isikliku kasutusõiguse seadmine
- Informatsioon valla esindajate

- nimetamise kohta
 - Eelnõud volikogule – Valdade lisaeelarved
 - Informatsioon eelarve koostamise kohta
 - Raha eraldamine reservfondist
 - Väandra TK nõue viiviste maksamiseks
 - Avaliku ürituse korraldamiseks loa andmine
 - Kehtna Vallavalitsuse 20.01.2015 korralduse nr 12 muutmine
 - Hanke väljakuulutamise
 - Toetuse maksimine
 - Hoolduskulude tasumise toetuse maksimine
 - Eelnõu volikogule - Detailplaneeringu algatamine
- Ülevaate koostas vallasekretär
Veljo Väarsi

Koduvalla aabitsa kõrvale valmis ka töövihik

Üsna pea saame rääkida palju suuremast Kehtna vallast ja uutest huvitavatest paikadest, kuid veel enne seda jõudis valmida meie koduvalast Kehtnast „Koduvalla aabits“ ja selle kõrvale ka „Koduvalla töövihik“.

Eelmisel aastal, ühel augusti õhtul, kogunesid Kehtna Kunstide Kooli saali inimesed, kes said osa meie Koduvalla aabitsa esitlusest ja tänuõhtust. See suur töö, luua midagi väärtuslikku meie valla kirjeldamiseks ja ajalukku olulise jälje jätmiseks, on saanud lustaka ja põneva järje - valminud on Mai Pärdi eestvedamisel aabitsa kõrvale ka töövihik.

Aabitsa tänuõhtul sai antud lubadus, et üsna pea ilmub ka töövihik.

Mai oli kokku koondanud enda ümber hea meeskonna Kehtna Silleri lasteaiast – rühmaõpetajad aitasid oma ideede ja töölehtedega Koduvalla töövihiku loomisele kaasa, et see saaks mitmekülgne ja huvitav. Suurepärase lihvi ja omanäolisuse on andnud töövihikule just kujunduslik pool, mille suure panuse andis Kujunduskoda, keeleteoimetaja töö tegi ka seekord Jane Markus. Tänuõhtu muusikalist poolt sisustasid Liselle ja Lea Karjane ning Mattis Meresmaa.

Töövihik on üsna suures ja käepärasel formaadis, millega on lastel hea ja mugav töötada. Töövihikus on parajalt värvikaid lehti ja väga erinevaid ülesandeid mitmes vanuses lastele, millega igav kindlasti ei hakka. Ka aabitsa peatgelane

Päikeriin ootas õhinaga, millal saaks põnevate ristsõnade ja erinevate kirjajarjutuste juurde asuda, sest äratundmisrõõm on seal igal ühel, kes meie vallas elavad.

Loomisrõõm on suur, kuid andmisrõõm on veel suurem! Suur tänu kõigile, kes on olnud heaks teekaslasteks oma nõu ja jõuga ning aidanud oma koduvalla laste ja täiskasvanute jaoks luua midagi, mida ei saa nii lihtsasti sõnadesse panna.

Koduvalla aabitsaga saab tutvuda erinevates Kehtna valla raamatukogudes ja lasteasutustes.

Õige pea saavad „Koduvalla aabitsa“ töövihikud endale kõik Kehtna valla lasteaiad ja koolid.

(Vaata ka lk 9)
Sille Valinu

Kehtna valla 2018. aasta tähtsamad sündmused

Allpool on ülevaade suu-rematest sündmustest ja projektidest, mida kavandatakse meie vallas Eesti Vabariigi 100. juubeliaastal.

Uue aasta algul alustame projektiga „100 linnumaja Kehtna valda“. Linnumajade tegemisel ja ülespanemisel osalevad valla kõikide koolide õpilased ja lasteaedade lapsed. Puitmaterjaliga toetavad valla ettevõtted. Ettevõtmist on tutvustatud valla koolides ja lasteaedades. Samuti loodame, et vajadusel aitavad laste isad ja vanaisad linnumaju ehitada.

9. märtsil on Kehtna klubis parimate linnumajade ehitajate pidulik vastuvõtt ja näituse avamine.

Kõik valminud pesakastid pannakse üles koolide ja lasteaedade juurde ja Kehtna parki.

19. aprillil tähistatakse Kehtna pargis pidulikult tähtpäevi EESTI

100 ja SOOME 100. Üritus viiakse läbi koos Soome Sauvo valla õpilastega. Parki pannakse üles paremad värskelt valminud pesakastid.

1. juunil korraldatakse Kehtnas laste ja noorte huvifestival. Sel päeval on suur noorte huvialasid käsitlev festival, laste rattaralli jms.

10. juunil osalevad Kehtna valla kultuurikollektiivid Raplamaa laulu- ja tantsupeol.

14.-15. septembril toimub vallas suurüritus „Tehnika Teeviit ja Eesti Künimeistrivõistlused 2018“. Ürituse peakorraldaja on Marko Valgma.

20. oktoobril korraldatakse Järvakandi kultuurihallis uue Kehtna valla sünnipäeva pidulik õhtu „EW 100“. Seoses Eesti 100 aasta juubeliga antakse välja 100 tunnustust Kehtna valla erinevate eluvaldkondade inimestele ja asutuste esindajatele.

100 kõige väärikama väljavalimisel saavad osaleda kõik meie valla organisatsioonid ja elanikud. Lõpliku otsuse teeb vallavalitsus.

Suuremad spordisündmused 2018

12. mail 30. maadlusturniir „Kehtna Liud“ Sadolini Spordihoones. Oodatakse osalema kuni 200 maadlejat. Korraldab Kehtna maadlusklubi Hammerlok Leon Reitsaku juhtimisel.

Aprill - Südamekuu tervisespordipäevad - 1. aprill, 15. aprill, 29. aprill.

25. augustil Kehtna valla külade spordipäev - Valtu Spordimaja alal.

8. detsembril Kehtna valla ujumispäev.

Valtu Spordimaja üritused:
10. veebruaril Eesti meisterujajate

võistlused ja Helle Stukise mälestusvõistlused ujumises.

10. veebruaril koroonaa maailmakaarika etapp.

11. veebruaril invasportlaste rahvusvaheline reitinguturniir koroonas ja ühtlasi Eesti MV.

7. aprillil Valtu seeriavõistluse etapp lauatenises.

8. aprillil Eesti MV lauamängude mitmevõistluses.

Lisaks eeltoodule võiksime 2018. a kevadel ise teha oma külale või piirkonnale juubelikingituseks talgud - „Teeme kodukoha korda“.

2018. aasta kohta on koostamisel põhjalikum „Kehtna valla kultuuri- ja spordiürituste kalender“, kuhu oodatakse sisendit ka kõikidelt MTÜ-delt, asutustelt ja valla küladelt. Info tegevuste kohta palume saata vallavalitsusele - e-post: kehtna@kehtna.ee.

Varri Väli, arendusnõunik

Kaereperes elav Reelika Kuusemäe on aktiivne mitmel rindel. Ta on alati valmis kaasa lööma, kui tema kodukohas midagi huvitavat tahetakse korraldada. Magusasõbrad tunnevad teda aga peamiselt maitsvate küpsetiste järgi, mida ta oma ettevõttes Reelika Kõök & Kook valmistab.

Reelika on Kaerepere piirkonnas elanud suurema osa oma elust. Pärit on ta Saidaperest, mis tema tänasest kodust jääb vaid mõne kilomeetri kaugusele. Kooliteed alustas Reelika Keava algkoolis. Põhikooliaeg möödus Kaereperes Valtu põhikoolis ning keskkoolis käis ta Raplas. „Käisin ka paljudes teistes koolides, enne kui ma aru sain, et tahan küpsetada,“ ütleb Reelika naerdes.

Kodukoha valikul pikalt mõelda ei olnud vaja. Kaerepere on lihtsalt suurepärase paik ning Reelika on veendunud, et kõik inimesed tahaksid seal elada. Kõik eluks vajalik on kohe käeulatuses. Rapla on lähedal. Eesti mõistes ei jää ka Tallinn liiga kaugele.

Vähem oluline ei ole ka asjaolu, et Kaereperes on hea lapsi kasvatada. Hiljuti ehitati uhiuus lasteaed, kus kohtade pärast käib lausa võitlus. Eks see ole omaette tähendusrikas, et maapiirkonna lasteaeda on järjekord ja soovijaid oleks ka kaugemalt. Lisaks on Kaerepere turvaline paik ning lastele on loodud kõik võimalused täisväärtusliku lapseõlve kogemiseks. Nii ei ole Reelikal kunagi olnud soovi mõnes teises piirkonnas või veel vähem välismaal elada.

Märkimisväärselt on elu Kaerepere piirkonnas aidanud huvitavamaks muuta MTÜ Arendusselts Koduase, kelle tehtu on nomineeritud ka tänavusel aasta teo konkursil. „Olen Kaereperes kõigis asjades aktiivselt kaasa löönud, aga ametlikult veel MTÜ-sse ei kuulu,“ selgitab Reelika. See viga saab aga parandatud, kui naine läheb lõpuks oma jah-sõna ütleva. Reelika räägib, et MTÜ inimesed on teda juba kaua liikmeks kutsunud.

Kogemust MTÜ-dega on Reelikal aga piisavalt. Ta räägib, et nooremana oli talle ta tollane kodu, Saidapere küla väga südamelähedane. Koos veel ühe aktiivse naisterahvaga moodustasid nad oma seltsingu. Selle alt kirjutati projekte, mille abil valmis näiteks kohalik külamaja.

Hiljem on Reelika kuulunud ka Keava haridus- ja kultuuriseltsi. Ta meenutab, et liituma meelitasid huvitavad tegevused. Kui ta oli end aga tihedamalt Kaereperega sidunud, astus ta seltsist välja ja hakkas pigem Kaerepere tegemistes kaasa lööma.

See, et Reelikast on kasvanud aktiivne ja hooliv kodanik, on suuresti tema ema ja isa töö. Naine ütleb, et tänavu 50. abieluaastat tähistanud vanemad rakendasid neli venda ja kolm õde juba maast madalast talus tööle. Sellest on kasvanud töötahe ja

Läinud suvel, Kaerepere külapäeval võis näha Reelika ettevõtte Reelika Kõök ja Kook uut müügitelki.

Foto: AARE HINDREMÄE

Reelika Kuusemäe tunneb end ettevõtjana kindlalt ja tulevikku ei pelga

teadmine, et kogukonnaga tuleb arvestada. Samuti on Reelika selja taga olnud ämm ja mees, kes vajadusel oma abikätt pakuvad.

Reelika räägib naljaga pooleks, et eesti naine on ikka heas mõttes kummaline. Kõige aktiivsemad kodukandi elu edendajad on tihtipeale väikeste lastega kodus olevad emad. Selle asemel, et rahulikult kodusolemist nautida, otsustavad nad endale tööd juurde võtta. Samas tuleb neile naistele aga Kaereperes väga tänulik olla, sest just tänu neile on seal niivõrd hea elada.

Igas meepotis on tõrvatilk

Mõistagi ei ole kohalike inimeste reaktsioonid alati positiivsed ja toetavad. Reelika ütleb, et on näinud väga erinevaid inimesi ja suhtumisi. Mõnes piirkonnas on inimeste kaasa lööma innustamine tohutult raske. Kohale tullakse vaid juhul, kui sündmust on tühimuseni meelde tuletatud.

Reelika meenutab, et vastavatud rulaväljaku projektile eelnenud koosolekute käigus oli kuulda ka arvamust, et see võiks olla kuskil keskusest kaugemal või pole seda üldse vaja. Igas meepotis on oma tõrvatilk.

Elu on aga selle lühikese ajaga näidanud, et rulapargi tänane asukoht kohe kooli kõrval on just nimelt kõige parem. Lapsed on pidevalt täiskasvanute järelevalve all. Lapsevanemad räägivad, et kui enne tuli

lapsi hommikul väevõimuga äratada ja kooli saata, siis nüüd ärkavad nad vabatahtlikult varem, et enne tunde veel kiired sõidud rulaväljakul teha. Sellest on saanud traditsiooniline kogunemiskoht. „Iga uus asi vajab harjumist,“ ütleb Reelika.

Need nii-öelda tõrvatilgad võivad aga eneselegi aru andmata hävitada igasuguse soovi piirkonnas midagi teha. Reelika on seda ka ise kõrvalt näinud. Ilmselt ei anta endale aru, et MTÜ inimesed tegutsevad oma vabast ajast ja tihtipeale ka oma vahenditega. Kui aga keegi pidevalt annab märku, et tehtu ei meeldi talle, siis on motivatsioon kiire kaduma. Nii on ka Reelika seisukoht, et mõnikord oleks mõistlikum vaiki olla.

Üldiselt oskab Kaerepere kogukond Reelika sõnul siiski tehtavat hinnata ja MTÜ inimesed motivatsioonipuuduse all ei kannata.

Erinevaid ettevõtmisi on Kaereperes tõesti palju. Põnniklubi nime all käivad koos noored emad oma beebidega. Pensionärid kogunevad rahvamajas vähemalt korra kuus, et juttu rääkida ja sünnipäevi tähistada. Piirkonnas korraldatakse ka külaülikooli loenguid.

Päev enne meie kohtumist toimus Kaereperes kirbuturg. Reelika pidas seal oma küpsetistega kohvikut. Ta nendib, et osalejaid oli oodatust palju rohkem. Kirbuturule oli sattunud ka palju neid, keda Reelika varem näinud ei olnud. Kuigi naine oli kohviku tarbeks palju küpsetanud, olid letid tund pärast avamist juba tühjaks ostetud.

Oma ettevõte

Lisaks aktiivseks kogukonna liikmeks olemisele on Reelika ka oma ettevõtte omanik. Ta räägib, et lapse sündides tekkis tava iga uue elukuu täitumisel kook küpsetada. Kuna Reelikal on palju õdesid-vendi, ei tule tordisõjatest kunagi puudust. Nii küpsetas ta iga kuu just nii palju kooke, kui palju elukuid oli lapsel täitunud. Selle käigus avastas ta enda jaoks küpsetamise võlu. See oli suurepärase võimalus erinevaid kooke ja tehnikaid katsetada. Nüüd paneb naist tema esimese koogi väljanägemine muudugi muigama.

Peagi palus õde tal oma töökaaslastele kook küpsetada. Sealt edasi hakkasid juba õe töökaaslased oma tellimusi sisse andma. Märkamatuks sai küpsetamine hoo sisse.

Reelika ütleb, et esimestest kookidest kulus nii umbes 3-4 aastat, enne kui ta oma ettevõtte loomiseni jõudis. Eks see samm nõudis natuke julgust. Samal ajal oli tema jaoks aga oluline asju ausalt ja korrektselt ajada.

Kui laps sai nii vanaks, et läks lasteaeda, võttis Reelika end Töötukassas töötuna arvele. Seal rääkis ta kohe ära oma plaani ettevõtlusega alustada. Töötukassa oli abiks ja toeks õigete koolituste pakkumisel ning nii kirjutaski Reelika ettevõtluskoolituse raames kokku äriplaani. Pärast selle kaitsmist lõi ta oma ettevõtte Reelika Kõök & Kook. Lisaks sai ta ka alustava ettevõtte toetust, millest oli väikese ettevõtte alusta-

misel palju kasu. Selle eest soetas ta terve uue köögiinventari koos nõudepesumasina, ahju, mikseri ja sügavkülmikutega.

Suurt tuge on naine saanud ka Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskusest (RAEK), mis korraldab ettevõtjatele mentorklubisid. Reelika sõnul on see suurepärane viis osaleda vajalikel koolitustel ja luua kontakte. „Tänu mentorklubile olen saanud väga palju julgust ja innustust edasi tegutseda selle kallal, mis mulle südamelähedane on,“ ütleb ta. Kuna sellest võivad osa võtta ka juba tegutsevad ettevõtjad ning seda saab teha mitu korda, on Reelika end juba järgmisel aastal algavasse mentorklubisse kirja pannud.

Reelika küpsetised valmivad tema koduköögis. Ehk üks suuremaid katsumusi oli endale klientuur leida. Inimesed ei julge osta võõra inimese küpsetisi, teadmata, milline tema köök välja näeb ja kes ta täpselt on. Usalduse võitmiseks tuleb väga palju vaeva näha. Eksimist ei saa sellises olukorras lubada. Teatavasti liiguvad halvad kogemused inimeste vahel kulutulena. Järgmisel suvel saab Reelika ettevõtte kahe aasta vanuseks. Naine ütleb, et täna tunneb ta end juba kindlalt ja tulevikku ei pelga.

Aja jooksul on tekkinud oma kindel klientuur. Samuti on hakanud aina enam lisanduma täitsa võõraid inimesi, kes suusõnalise reklaami peale tellima tulevad. Tellijaid on maakonna piirialalt ning ka väljastpoolt Raplamaad. Teinekord on tellimusi rohkem, kui Reelika üksi täita jõuab. Siis tuleb appi rakendada ema ja õed.

Laienemisplaanidest rääkides ütleb ta, et ilmselt täiskohaga kedagi endale appi tööle ei võta. Ideaalis võiks ta palgata mõne kohaliku pensionäri, kes lihtsamate, kuid ajamahukate tööde osas abiks saaks olla.

Reelika nii-öelda tunnusmärgiks on ilmselt kujunenud väikesed Pavlova koogid. Neid käiakse ikka ja alati küsimas. Naine ütleb naerdes, et tema valikus imepeeneid küpsetisi ei ole. Pigem leiab sealt Napoleoni koogi ja traditsioonilise kohupiimavahukooretordi rohkete marjadega.

Samuti on tuntust kogunud tema apelsinimaitseline piparkoogitainas. Reelika räägib, et juba kirjutatakse talle Facebooki ja küsitakse, millal piparkooke küpsetama saab asuda. Seoses pühadega kutsub naine üles tänavu oma kingid kohalikele tootjatelt soetama. Neil, kes pole siiani Väärt Raplamaa Toote poodi külastanud, tasuks sinna kindlasti uudistama minna.

Tulevikust rääkides on Reelikal veel üks mõte. Ta ütleb, et talle meeldib kodus tööd teha, kuid selle ainuke miinus on ruumipuudus. Nii unistab ta suuremast köögist, kus saab mugavalt küpsetada. Ehk sünniks seal ka Reelika päris oma kook.

Selles suures köögis võiks aga olla ka pikk laud, mille ääres saaks ta lastele koolitusi läbi viia. Ta räägib, et parasjagu on tal käsil oma lapsele söögitegemise õpetamine. Eks koristamist on pärast tundideks ja kõik ei tule kohe esimese korraga välja, kuid huvi tekitamiseks on oluline anda lastele varakult võimalus ise proovida ja oma vigadest õppida, räägib Reelika. Nii mõistavad nad ka paremini, et söögitegemine ongi suur töö, ja oskavad kodutoitu paremini hinnata.

Katri Reinsalu,
Raplamaa Sõnumid

Kehtna meesteklubi tegi kokkuvõtteid tegevusaastast

12. detsembril 2017 tegi Valtu Seltsimajas jõuluaegse aastakokkuvõtte oma tegevusest Kehtna valla meesteklubi - Seakõrva Ordu. Nimega rõhutatakse loomakasvatuse tähtsust Kehtna piirkonna arengus.

Klubi ühendab üle keskea mehi, kelle jaoks on tähtis aktiivne kaasalöömine kogukonna arengus. Seakõrva Ordu on tegutsenud juba 5 aastat, liikmeid kolmekümne ümber.

Meesteklubi liikumine tekkis Eestis kümmekond aastat tagasi, eestvedajaks Tartu ja Tallinna kõrgkoolide akadeemilised ringkonnad. Praeguseks on meesteklubi võrk katmas kogu Eestit, kokku loetakse neid üle kahekümne.

Kehtna meesteklubi eestvedaja on algusest saadik olnud Kalju Eilart, kes suure osa oma tööaastatatest pühendas Eesti seakasva-

tuse teaduslikule arendamisele Kehtna suurmajandi süsteemis tegutsedes.

Meesteklubi mehed ongi suures enamuses majandite omaaegsed tipptegijad, aga ka õpetajad, teadlased, energeetikud, ehitajad, põllumajanduse tehnikaspetsialistid.

Meesteklubi eesmärk on aktiivne osavõtt kogukonna edendamiseks, mille jaoks tehakse koostööd niihästi valla-valitsusega kui ka teiste seltside ja ühendustega. Korraldatakse haridusliku iseloomuga üritusi, diskussiooni- ja vestlusringe, tegeldakse tervisespordiga ja lüüakse kaasa kultuuritegemistes. Oluline osa on suhtlusvõrgustiku väljakujundamisel teiste Eesti meesteklubidega.

Kehtna meesteklubi suurim ettevõtmine oli juunikuus üle-eestilise meesteklubi kokkutuleku korraldamine Laukataguse uues puhkekeskuses, kus osales ligi paarsada meest.

Jõulueelsel ühisel koosviibimisel loeti ette tervitused teistelt meesteklubidelt ja kuulati ettepanekuid koostööks. Tuleva aasta tegevuskava arutatakse läbi jaanuaris.

Kehtna valla meesteklubi tegeleb Kehtna valla asutuse Valtu Seltsimaja katuse all. Meesteklubi tänas kauaaegset klubijuhatajat Kait Kaevalit, kes on olnud pikka aega klubi tegevuse innustaja ja hoolitseja. Valtu Seltsimaja uus juhataja Tiiu Teets saadi nõusse meesteklubi tegevuse jätkamiseks seltsimaja juures.

Meesteklubi asutajaliige, Kehtna vallas tuntud-teatud energeetika ja soojamajanduse spetsialist, praegune Kehtna mõisahoone komandant Jaan Sulg võttis kokku mõttet, et meesteklubi pakub tegevust ja kaasalöömise võimalusi kõigile, kel oskusi ja jõudu jätkub. Ei ole mõtet jääda üle keskea mehena koju igavlema. Elame veel!

Jaak Vitsur

Amigurumi mänguasjad Kehtna raamatukogus

12. detsembril avas Helerin Väronen Kehtna raamatukogus oma käsitöömänguasjade näituse „Väikesed sõbrad“.

Helerini jaoks on see esimene kord sellisel viisil oma käsitööd näitusele tuua. Kolm aastat tagasi tütre tõukel amigurumi tehnikas mänguasju looma hakanud Helerin on tänaseks meisterdanud suuremaid ja väiksemaid pehmeid sõpru juba sadade kaupa. Enamik neist aga rändavad tavaliselt kingitustena edasi uutesse kodudesse, nii et näitusele tõi Helerin need kolmkümmend kuus mänguasja, mis on sõbraks tema enda kahele lapsele.

Kolmkümmend kuus mänguasja, mis Kehtna raamatukogus vitriinkapis istuvad, on justkui Helerini kolm aastat kestnud meisterdamistuhina tõestus. Seal võib näha päris pisikesi loomakesi, nende seas ka Helerini päris esimesi amigurumi tehnikas katsetusi, ja ka juba suuremaid ning enam tööaega nõudvaid meisterdusi. Helerini sõnul tuleb isegi sama mustrit mitu korda kasutades tulemus alati erinev. Helerin on oma mänguasjade loomisel kasutanud ka palju fantaasiat ning kujundanud neid vastavalt oma laste soovidele või omaenda parema äranägemise järgi.

Näituse avamisele oli kohale tulnud Kehtna lasteaias Siller koolieelikute rühm. Mänguasju vitriinkapis märgates läksid lapsed kohe elevile ja asusid loomade seast oma lemmikuid valima. Helerin kinnitab, et tema kogemuse kohaselt sobivad heegeldatud mänguloomad sõbraks igas vanuses inimestele ning rõõmu jagub nendest pikaks ajaks. Säravate silmadega lasteaiälapsed, kes kartmatult Helerinile tellimusi hakkasid esitama, olid selle elav tõestus.

Lisaks vitriinkapis istuvate loomade saamislugude tutvustamisele näitas Helerin lastele erinevatest raamatutest pilte sellest, milliseid loomi üldse on võimalik teha ning milliseid mustreid ta ise on jõudnud juba ära proovida.

Kehtna raamatukogu kinkis omalt poolt Helerinile ühe uue matest mustriõpikutest, Marju Veereti „Lillelapsiku loomaed. Segased lood“. Helerin tunnistas, et oli just sellest raamatust parasjagu unistanud ning tões, et tulevikus sooviks ta ise samalaadse raamatu välja anda. Helerini kolmkümmend kuus vahvat mänguasja tervitavad Kehtna raamatukogus külastajaid veel kogu detsembri- ja jaanuarikuu. Lisaks on ta välja pannud seitse vahvat tegelast, kes otsivad uut kodu.

Stina Andok,
Raplamaa Sõnumid

Esita Kehtna valla 2017. a parima sportlase kandidaat

Kehtna vald valib parimaid sportlasi. Kandidaate saab esitada järgnevates klassides: naissportlane (19-34 a), meissportlane (19-35 a), naisvetaran (35+a), meesvetaran (40+a) ning noorsportlane (neiu ja noormees, vanuses kuni 18 a k.a). Esitada saab isikuid, kes on registreeritud Kehtna valla elanikuna.

Kirjelduses võib välja tuua tulemusi, mis on saavutatud riiklikel, maakondlikel või valla meistri- ja karikavõistlustel. Arvestame ka tulemusi, mis on saavutatud maakondlikel suve- ja talimängudel ning välismaal toimunud tiitlivõistlustel.

Kandidaadi nimi ning lisainformatsioon palun saata e-maili aadressile artur.ojasalu@kehtna.ee Kandidaate saab esitada 8. jaanuarini 2018.

Artur Ojasalu,
Kehtna valla spordi- ja noorsootöö spetsialist

Lionite abiga uued putsad jalga ja näod naerule

LC RAPLA

23. novembril võis Valtu Põhikooli saalis näha huvitavat vaatepilti. Üksteise otsa olid paigutatud ilusad oranžid kastid, nagu poevitriinis.

Nagu kiiresti selgus, ei olnud tegemist jalatsite odavmütügiga, vaid millegi palju olulisemaga. Ühel pikal vahetunnil kogunesid saali vanemate klasside õpilased ning saladuskate kerkis. Heategevusorganisatsiooni Lions RAPLA LIONSKLUBI abi-ga saime jalgpallimeeskonna jagu jalavarje, mis tol päeval õpilastele üle anti. Üleandjaks oli klubi liige Kalju Kalda koos direktor Andres Saksaga.

Lugu ise sai alguse augusti lõpus, kui direktor Andres Saksaga võttis ühendust Rapla Lions klubi liige Indrek Naaris. Rapla klubi on juba 10 aastat olnud heades suhetes Ullensakeri Lions klubiga Norrast. Hea norra lion John Bakke on korduvalt toonud meile Raplamaale humanitaarabi, mille me siis Eesti lions-piirkonna klubidele oleme laiali jaganud. Ja nemad omakorda siis oma piirkondade abivajajateni toimetanud! Seekord pakkusid norrakad meile uusi Nike jalgpalliputsasid! Eestis on 59 lions klubi ja nii avanes kõikidel klubidel võimalus annetada noortele vutipoistele ja -tüdrukutele tuttuud jalatsid! Raplamaal said uued putsad 10 kooli vutihuvilised ja Raplamaa paljulapseliste perede liidu jalgpallihuvilised noored!

Putsade kinkimise projekti koondnimetus on 100 = 100 ehk siis lionismi 100 aasta juubeli puhul kingivad Eesti lions klubid 100 vutitiimile uued putsad!

Meie tegevust märkas ja tunnustas kohe ka Eesti Jalgpalliliit – 10. detsembril Estonia kontserdisaalis toimunud jalgpalli aastalõpugalal anti Eesti lionite esindajatele üle jalgpalliliidu tänukiri!

Aga mis on lions klubi? Iga noor sai jalatsikarbiga kaasa seda toredat organisatsiooni tutvustava kirja, kust muuhulgas võib lugeda järgmist: „Lions klubide ühendus loodi 1917. aastal, kui Chicago äriüks Melvin Jones ütles kohaliku äriklubi liikmetele, et nad peaksid vaatama äritegevusest kaugemale ja üritama elu paremaks muuta nii oma kogukonnas kui ka kogu maailmas.” Eriti tõstaks sellest kirjast esile ühe toreda mõtte: „Me anname endast parima abivajajate ja nõrgemate aitamisest ning toetamisest, inimestest hoolimisest!”

Eestisse jõudis lionism 1988.

aastal ülemerenaabrite soomlaste kaudu. 1989 kevadel registreeriti ametlikult kaks esimest lions klubi Eestis - LC Tallinn Eesti I ja LC Tallinn City.

Rapla klubi moodustati 2001.a. Klubi koosneb Kehtna ja Rapla valla meestest. Ja klubis on ka kaks õrnema soo esindajat.

Üldsegi on mitut tüüpi klubisid – meeste-, naiste-, segaklubid! Noori lõvisid kutsutakse leodeks ja täna on Eestis 6 leo-klubi! Aitäh, lionid!

Marten Israel

Rapla LC liige Indrek Naaris Valtu Põhikoolis.

Foto: erakogu

LC Rapla kinkis Kehtna Põhikooli jalgpallipoistele 10 paari jalanõusid. Kingituse andis üle Rapla lõviklubi liige Allar Läll. See on käesoleva aasta üks suurprojekt, mille eest oleme ülimalt tänulikud meie headele sõpradele Norra Lions klubist LC Ullensaker / Kløfta, kelle abil need jalanõud meieni jõudsid.

Foto: erakogu

Lions klubide ühendus on suurim heategevuslik vabatahtlike organisatsioon, mis on levinud üle kogu maailma. Lions-liikumine sai käesoleval aastal 100-aastaseks. Seega oleme natuke vanemad kui Eesti Vabariik.

Lions-liikumise põhimõtted:

- We serve (Me teenime)
- Me soovime, et igaüks näeks paremat homset
- Me usume, et igaühel on õigus tervele elule
- Me panustame järgmisele põlvkonnale
- Me parandame oma elukeskkonda
- Teisi teenides, teistele head tehes muutud ka ise paremaks

28. novembril võis Eidapere koolipere järjekordselt rõõmustada. Meil käis külas Rapla Lions klubi liige Kalju Kalda, kes kinkis meie kooli noortele jalgpalluritele 20 paari jalgpallijalatsid. Lions-liikumine tähistab sel aastal 100. tegutsemisaastat. Jalatsid saabusid Eestisse Rapla Lions klubi vahendusega Norra lionitelt. Kingituse võtsid vastu kooli direktor Riina Tomingas ja kehalise kasvatusõpetaja Luule Sulg.

Eidapere Koolis olid LC Rapla klubi liikmelt Kalju Kaldalt kingitust vastu võtmas direktor Riina Tomingas ja kehalise kasvatusõpetaja Luule Sulg.

Foto: KRISTIINA KUUDISIIM

Eidapere Koolis rännati ajas tagasi

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva ootuses oleme otsustanud kooliperega teha kogu õppeaasta vältel tagasivaate kodumaa ajalooradadele ning osa saada eestlaste tegemistest erinevatel ajaperioodidel.

17. novembril said algklasside lapsed osa projektipäevast „Eestlased muinasajal“. 27. novembril toimus sarnane projektipäev ka vanemale kooliastmele. Nooremad lapsed õppisid tundma esivanemate elu vaid muinasajal, 5.-9. klassi õpilaste projektipäeval olid vaatluse all neli tähtsat perioodi eestlaste ajaloos: muinasaeg, muistne vabadusvõitlus, Liivi sõda ja Põhjasõda.

Õpilased jagati nelja gruppi ning päeva esimeses pooles otsisid nad erinevatest teabeallikatest infot selle ajajärgu kohta, mis loosi tahtl nendele osaks sai. Iga perioodi käsitlemisel keskenduti peamistele ajaloosündmustele ning sellele, kuidas eestlased sellel ajajärgul elasid, mis oli peamiseks tegevuseks ning kellele ja millises ulatuses kuulus Eesti territoorium enne ja pärast kirjeldatavat sündmust või aega.

Pärast lõunat algas ühine rännak tagasi kaugemale minevikku. Iga rühm oli oma uurimuse põhjal valmistanud ette esitluse, kus tutvustati enda uuritud ajajärku. Oli väga huvitav vaadata erinevaid etteasteid ning kuulda põnevaid fakte Eesti ajaloost. Kuna esitluse vorm oli vaba, oli seda põnevam näha iga grupi lähenemist oma ajajärgule. Nii saime teada, kuidas elasid meie ammused esivanemad muinasajal Pulli külas Sindi lähedal, nägime etenduse vormis oma silmaga eestlaste võitlust ristirüütlitega ning seda, kuidas eestlasi ristiti, saime osa Liivi sõja

vallutustest ning kohtusime Karl XII ja Peeter I Põhjasõja päevilt.

Pärast tutvumist ajalooa oli õpilastel võimalus osa võtta töötubadest. Neidki oli neli. Ühes oli võimalik voolida savist erinevaid rahvuslikke märke, puidu töötubades oli võimalik põletada puukettale oma peremärk või meisterdada puidust muistseid relvi, neljandas töötoas oli võimalik teha nahast punutisi. Rõõmu ja teotahet jagus igasse töötuppa. Veelgi suuremat rõõmu valmistasid lastele aga enda tehtud asjad.

Päev oli põnev ning pakkus erinevaid tegevusi. Usun, et põnevust jagus kõigile.

Aitäh õpetajatele põhjaliku ettevalmistuse ning lastele rõõmsa kaasalöömise eest!

Riina Tomingas,
Eidapere kooli direktor

Kaisa, Keidy ja Kevin -Anary õpetaja Mariga savi töötoas.

Foto: KRISTIINA KUUDISIIM

Kohe algab muistne vabadusvõitlus.

Kehtna Lasteaed Siller avaldab suurt tänu ja siirast headmeelt lapsevanem Mari-Liis Smirnovile Võilille rühmast, kes võttis osa ühest toredast üleskutsest, millega oli võimalik soetada lasteaiale kaks paari puust tasakaalusuuski. Väga armas ettevõtmine ja usume, et väikesed Võililled on nende üle väga rõõmsad!

Kehtna lasteaia laste nelikpildi autorid
Üleval vasakul - Harry, 6 a.
Üleval paremal - Lisete, 6 a.
All vasakul - Mirelle, 6 a.
All paremal - Sander, 7 a.

Näitleja Ita Ever soovib Kehtna valla rahvale rahulikku jõuluaega ja uusi teatrielamusid uuel aastal.

Foto: AARE HINDREMÄE

Tõuloomakasvatajate edukas aasta

Tänavuse Äripäeva põllumajandustootjate TOPi esimesele kohale tuli tublide tulemustega Tanel-Taavi Bulitko juhitud Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu.

Tanel-Taavi Bulitko sõnul on Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu (ETKÜ) eduka aasta taga kogu meeskonna tubli töö. „Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu kui veisekasvatajaid ühendava organisatsiooni tegevuses oli eelmisel aastal oluline roll aidata piimatootjatele kaasa kriisist välja tulemiseks. Üheks selliseks tegevuseks on ka tõuveiste müük, mida oleme aastaid koordineerinud. Piimaveiste müügi vastu oli huvi meie tootjatel väga suur, mis kajastus selgelt ka meie käibes. Samuti oli soodne aasta lihavesikeasvatajatele, kes said oma nuumveiseid realiseerida Türgi. Õnnestus ka märkimisväärne kogus sügavkülmutatud veisespermat realiseerida Eestist väljapoole. Viimane on meie peamine põllumajanduslik tootmistevõime, millega me pidevalt tegeleme. Kokku müüdi ühistu vahendusel ligi 10 000 veist,“ selgitas tausta Bulitko.

Kuna 2016. aasta esimene pool oli jätkuvalt piimatootjatele keeruline madala piimahinna tõttu, tuli ühistul erilisel pingutada ka võimalike turgude leidmisega eriti just nende tootjate jaoks, kel oli plaan piimatootmine lõpetada või noorkarja müüa.

„Tõuveiste müügi mahult oli 2016. aasta iseseisvumisperioodi rekordaasta. Tõuveiseid eksporditi Valgevenesse, Türgi, Vene Föderatsiooni, Usbekistani ja Gruusiasse. Lisaks Euroopa Liidu sihtkohad, peamiselt siis Poola. Hea, et meil olid varasemad suhted nn kolmandate maadega, kuhu saime siiski tavapärase hinnaga loomi müüa. Eksport kolmandatesse maadesse andis võimaluse meie tootjatele maksta tõuveiste eest ca 30% kõrgemat hinda kui teised EL riikide tootjad said, müües tõuloomi EL-i piires. Lihatõugu veiste müügi oli hea aasta nuumpullide müügi Türgi. Küllaltki soodsad hinnad ja stabiilne olukord oli 2016. aastal,“ rääkis Bulitko.

Maailmatrendid on määravad. ETKÜ tegevus on suunatud veiste tõuomaduste parandamisele. Sel eesmärgil osteti veiste spermat Saksamaalt, Inglismaalt, Rootsist, Šveitsist ja Tšehhist 211 600 euro eest. Lihaveiste arvu suurendamiseks ja tõuomaduste parandamiseks osteti tõuloomi 311 000 euro eest ja noorpulle Saksamaalt ja Hollandist 83 500 euro eest.

Bulitko sõnul on tõuaretustegevuses hästi tähtis käia maailma suunda-

Maeluminister Tarmo Tamm Tanel-Taavi Bulitkole kõrget tunnustust üle andmas. Foto: AARE HINDREMÄE

dega kaasas. „Väike riik nagu Eesti vajab ka igal aastal ca 30% ulatuses aretusmaterjali teistest riikidest. Seetõttu teeme koostööd valdava osa maailma juhtivate karjakasvatamaadega ja sealsete aretusfirmadega. Noorpullide ostmine Euroopast piimakarja parandamiseks on eeskätt selleks, et

saaksime Eestis kasutada genoomhinnatud pulle, mis tähendab, et juba noorel pullvasikal on olemas ca 70% tõenäosusega määratud tema tegelik järglaste järgi saadav hinne. Seda mitte ainult piimajõudluse alusel, vaid ka teiste tunnuste nagu välimik, taastootmine, kasutusiga jm karja igapäevast majandamist mõjutavate tunnuste põhjal. Ka lihatõugu pullide ostmisel on väga tähtis roll, et saaksime pidevalt oma karjadesse uut verevärskendust juurde tuua,“ ütles Bulitko.

Ta rõhutas, et kui mujal Euroopas on üha populaarsemaks muutumas ka lihavesike seemendamise, siis meie karjad on alles selles etapis, et peame hoolitsemata väga heade paarituspullide eest. „Loomulikult tõsiselt võetavad aretuskarjad peaks suuremal arvul ka Eestis oma veiseid seemendama, sest tuleb arvestada, et parimad pullid üle maailma ostetakse just seemenduspullideks spermakogu-

miskeskustesse. Kui me ei kasuta piisavalt seemendamist lihavesike kasvatamises, jätame me ühe väga olulise kvaliteediosa kasutamata.“

Probleemiks piimalehmade lühike karjaspüsimine. ETKÜ juht ütles, et Eesti piimakarjadest ligi kolmandik põhikarjast vahetatakse igal aastal välja. „Enamik piimatootjatest tagavad oma karjale vajaliku noorkarja järjepidevuse enda noorkarja kaudu. Erandina võib tuua farme, kes plaanivad laiendada oma tegevust ja neil tekib vajadus ka noorkarja juurde soetamiseks. Ideaalsetes tingimustes võiks jääda igal piimakarjal vähemalt 15% sündinud lehmikutest üle, keda hiljem võimalik ka tõuveistena realiseerida.“

Probleemiks kogu maailma piimandussektoris on piimalehmade lühike karjaspüsimine, kuid tootmistase tõusmisel toodavad piimalehmad elu jooksul rohkem kui varem, mil lehmade karjaspüsivus oli pikem. Ettevõtetes, kus lehmnoorkarja vajadus suurem, on ka loodud võimalus suguselekteeritud aretusmaterjali kasutamiseks, millega võimalik spetsiaalselt sündivate lehmikute arvu suurendada,“ lausub Bulitko.

Bulitko seletas lahti selle, kuidas käib aretusmaterjali kogumine ja analüüsimine. Eestis on pullidelt sperma võtmisega ja selle sügavkülmutamisega tegelevaid keskusi tänaseks vaid üks ja see on ETKÜ

oma.

„Oleme suutnud investeerida sellesse keskusesse selliselt, et meil on olemas moodsaim tehnoloogia, kus on võimalik toota tippkvaliteediga aretusmaterjali. Aastas toodetakse ca 0,5 miljonit kõrge kvaliteediga spermadoosi, mida meie kasvatajad saavad kasutada. Samuti eksporditakse vähesel määral veiste spermataid.

Kokku on seemendusjaama farmides üle 160 sugupulli, kellelt siis vastavalt sagedusele ja vajadusele kogutakse materjali. See üksus on meie ettevõtte kõige kõrgema bioturvalisuse tasemega osa, kus sugupulle regulaarse sagedusega kontrollitakse erinevate haiguste osas,“ kirjeldas Bulitko seemendusjaama tööd.

Rõhku tuleks panna müügile kolmandatesse maadesse. „Tõu-veiste müügi edukaks toimumiseks peab olema farmeritel soov ja tahe karjatäiendusest üle jäävaid loomi tõuloomadena realiseerida. Samas on vajadus potentsiaalsete müügiturgudega tegeleda pidev protsess,“ ütles Bulitko.

„Ekspordi suunal peaks Eesti peamine fookus olema müük kolmandatesse maadesse. Need riigid on meie tootjatele hinnalt paremad ja samas osatakse neis piirkondades ka meie loomadest juba täna väga lugu pidada. Hea indikaator on see, kui sama ostja pöördub meie poole paari aasta pärast uuesti ostusooviga. Samas protseduuriliselt on väljapoole EL-i müües vajalikke veterinaarseid uuringuid, töötlusi, vaksineerimisi ja menetlusi rohkem. Risk kolmandate riikide puhul on see, et kunagi ei saa kindel olla turu stabiilsuse toimimise osas.

Oleme viimastel aastatel Eestist tõuveisid müünud peale EL-i liikmesriikide Valgevenesse, Vene Föderatsiooni, Türgi, Usbekistani ja Gruusiasse. Silmapiiril võiksid veel olla Ukraina ja Kasahstan.“

Lähiaja plaanidest rääkides sõnas Bulitko, et nende tegevusampluaa hõlmab kogu sektorit. „Vastavalt veisekasvatuse sektori arengutele peame ka meie oma tegevustes lähtuma ning vajadusel muutustele kiiresti reageerima. Järgmisel aastal tähistame ühistu 25. tegevusaastat, kus tahame kindlasti selle tähisega seoses veiste tõuaretuse temaatikat ka rohkem tutvustada.

Samuti on meie korraldada juunis 2018 Euroopa anguse kasvatajate kokkusaamine Eestis. See on tunnustus sellele, et ka lihavesikasvatuse sektoris oleme tubliit arenemas ning meile on usaldatud Euroopa kolleegide poolt sellise suurürituse korraldamine,“ rääkis ta.

Lühendatult Põllumajandus.ee
1. detsember 2017

Meelika Sander-Sõrmus

Koolipere 11. detsembri hommikul ühisel kogunemisel. Kõneleb direktor Andres Saks.

Fotod: HELENA-RIIN RÄHNI

Valtu kool 150 – juubeliaasta avalöök tehtud!

11. detsembril 1867 alustas tööd õppeasutus, mida me täna teame Valtu kooli nime all.

150 aastat pidevat hariduse andmist ühes toredas Kaerepere asulas on väärt suurelt tähistamist. Sama rõhutas ka laupäeval, 9. detsembril toimunud vilistlaspeo ava- ja ainukeses kõnes direktor Andres Saks: „Täna on siis avalöök! 20. jaanuaril ootame kõiki vilistlasi siiasamasse koolimaja visioonipäevale. Päril paljud meie vilistlased on ka meie lapsevanemad. Oleme tegemas oma uut arengukava ja see päev ongi mõeldud selle jaoks, et vaadata tulevikku ja mõelda, kuidas edasi.

Üks tõsisem üritus tuleb 18. augustil, kus me ootame teid konverentsaktusele, kuhu on kutsutud kõik

endised kooli töötajad ja õpetajad. Ja loomulikult vilistlased! Räägime kooli ajaloo, peame maha ühe korraldame ühe heategevuskontserdi! Lõpupaugu teeme oktoobris 2018, mil korraldame ühe heategevuskontserdi!“ Vilistlaspidu võis lugeda igati korda läinuks ning selle õnnestumise kallal nägi vaeva kogu koolipere. Kogu maja oli kaunistatud ning jõuluehteis, istumiskohad ja laud valmis pandud. Öhtu jooksul käis koolimajas üle kolmesaja vilistlase. Täname vilistlasi, kes otsustasid tavalise pileti asemel osta toetajapileti! Töötas mitu kohvikut ning muusika eest hoolitsesid Rapla bänd Izzi in Scarlet ning öhtu peaesineja ansambel Swingers. Videodisko saatel tantsiti hommikul kella neljani, millal viimased pidulised koduteele

asusid. Pildimaterjal on üleval kooli kodulehe galeriis galerii.valtukool.ee

Esmaspäeva hommik, 11. detsember tähistas seda õiget juubelipäeva. Sellel puhul kogunes kogu koolipere maja ette koolihümni laulma, millele järgnes võimsate paukude saatel ilutulestik. Viimaste aastate traditsiooniks on saanud, et koolipäeva keskel kogunetakse saali, et süüa torti ja kuulata mõnusat kontserti. Sel aastal tulid meile külla Loore Martma ja tema seitse sõpra.

Sellised on siis plaanid ja tegevused praegu. Alati võib juhtuda, et tuleb veel midagi huvitavat mõttesse. Ja kui juba mõte on – siis pole ka lõpptulemus enam kaugel.

Huvijuht Marten Israel

„Koduvalla aabitsa“ Töövihiku meeskond tänab südamest kõiki, kes töövihiku valmimisele kaasa aitasid. Sügav kummardus teile:

Kehtna lasteaid
Kehtna vald
Kehtna Möisa OÜ
Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu
OÜ Tavex
OÜ Antera
Privil Ehitus
Rodnas
Kohaliku Omaalgatuse Raplamaa ekspertgrupp
Hendrik Ross
Sirley küpsetuskoda
Kaire magus maailm
Reelika Köök ja Kook
Keeletoimetaja

Jane Markus
Kujundus, küljendus -
Kujunduskoda
Merily Vinter-Kivi

Meie Lelle Selts
Aare Hindremäe
Marve Tiits
Evelin Saare
Riina Loo
Anu Riisenberg
Ene Siitsman
Liselle Karjane
Lea Karjane
Mattis Meresmaa
Raili Reispas
Annika Nõlvak
Juta Kõrtsini
Sille Valinu
Pille Matt
Eda Rebane
Jelena Kaljumäe
Liia Peganova
Margus Pärt

Tänukummardused: Mai

VALLA VAATLEJA OTSIB UUT NIME.
Alates 2018. aastast hakkab ilmuma Kehtna valla ja Järvakandi ühine ajaleht. Uus häälekandja peaks välja tulema uue nime all. Seoses sellega kuulutavad Valla Vaatleja toimetuse ja Kehtna Vallavalitsuse välja NIMEKONKURSI ajalehele nime leidmiseks.
Ettepanekud palume saata hiljemalt 25. detsembriks 2017 vallavaatleja@gmail.com.

Kord aastas jõulukella kauges kajast saab ajalooks me olevik ja jõuluõhtu küünlasäras taas heledam näib tulevik. Jääb ajalugu uue põlve lätteks, kuid uue aasta teod on olevate kätes.

Rahulikku jõuluaega ja toredaid ühiseid tegemisi uuel aastal soovivad

Kehtna klubi Kersti ja Seily

Fotomeenus 8. detsembril Lelle rahvamajas toimunud jõulupeost. Pildil on Saku huvikeskuse käsikellade ja ukulelede ansambel Saku-leeled koos Lelle meeste showtantsurühmaga VantWõllid.

Foto: MARIINA MADISSON

KIRIKUTEATED

EELK Rapla koguduse teated

Rapla Maarja-Magdaleena kirikus:

Pühapäeval, 17. detsembril kell 12 III advendi kontsertjumalateenistus, laulavad Eesti Teaduste Akadeemia mees- ja naiskoor; kell 18 aastavahetuse kontsert - Riho Sibul ja Jaan Sööt (piletitega)

Kolmapäeval, 20. detsembril kell 18 Raplamaa noortekollektiivide jõulukontsert

Neljapäeval, 21. detsembril kell 19 jõulukontsert - Ott Lepland ja Eda-Ines Etti (piletitega)

Pühapäeval, 24. detsembril kell 12 IV advendi armulauaga jumalateenistus, laulab Valtu kammerkoor; kell 16 jõulumuusikat Rapla pasunakoorilt; kell 17 jõuluõhtu jumalateenistus, mängib pasunakoor

Esmaspäeval, 25. detsembril kell 12 I jõulupüha armulauaga jumalateenistus, ristimis- ja leeripüha, laulab koguduse segakoor, jutlustab kaplan õpetaja Tuuli Raamat; kell 19 jõulukontsert "Taevatrepp" - tšellokvartett C-Jam ja Tartu laulupoiss Mikko Kaasik

Pühapäeval, 31. detsembril kell 12 vana-aasta armulauaga jumalateenistus

Esmaspäeval, 1. jaanuaril kell 12 uusaasta jumalateenistus pastoraadi saalis

Reedel, 5. jaanuaril kell 18 kontsert - Riinimanda 30, laulavad Mitte-Riinimanda noorte- ja viislaskoor, Riinimanda lastekoor, Märt Avandi ja ansambel The Notes

Pühapäeval, 7. jaanuaril kell 12 Kristuse ilmumispüha armulauaga jumalateenistus, laulab koguduse segakoor, pärast jumalateenistust pastoraadis koguduse jõulupuu

Pühapäeval, 14. jaanuaril kell 12 armulauaga jumalateenistus

Neljapäeval, 18. jaanuaril kell 17 piiblitund Inglisaalis - Jumala viha, jumalakartus

Pühapäeval, 21. jaanuaril kell 12 armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 28. jaanuaril kell 12 armulauaga jumalateenistus

Kehtna Peetri kirikus:

Esmaspäeval, 18. detsembril kell 18.30 Kehtna Põhikooli õpilaste jõulukontsert

Pühapäeval, 24. detsembril kell 15 jõuluõhtu jumalateenistus, laulab Kehtna segakoor Corvus

Kehtna valla hooldekodus Kalbus:

Teisipäeval, 26. detsembril kell 10 jõulujumalateenistus

Keava raamatukogus

Teisipäeval, 26. detsembril kell 11.30 jõulujumalateenistus

EELK Juuru Mihkli koguduse teated

L, 23. detsembril kl 18 LAUBAÕHTA palvus kirikus

P, 24. detsembril kl 11, Advendiaja 4. pühapäeva armulauaga jumalateenistus; kl 16 JÕULUÕHTU ehk Jõululaupäeva kontsert-jumalateenistus, kaasa teenib Miikaeli koor

E, 25. detsembril kl 11 KRISTUSE SÜNDIMISE PÜHA ehk 1. JÕULUPÜHA armulauaga jumalateenistus, kaasa teenib Miikaeli koor

L, 30. detsembril kl 18 LAUBAÕHTA palvus kirikus

P, 31. detsembril kl 11 Jõuluaja 1. pühapäeva armulauaga jumalateenistus

Pressiteade

Kolmekuningapäeva uusaastapidu Kuusiku Altveski Loovuskosel

lidne Kuusiku Altveski peab kolmekuningapäeval majesteetliku hoone saalis, veskisillal ja Südamesalus mitmekordset pidu.

Täpselt aasta tagasi tuli MTÜ Ingli Puudutus paljunäinud vesiveskisse rentnikuks. Talguteseriaga puhastati-korrastati ajastute taak sõpruskonna väel nii jõuliselt minevikku, et maikuust alates on Altveskil toimunud kontserdid ja koolitused, maalipäevad ja etendused. Septembris alustas noorte soovil koos tantsimist-näitlemist-laulmist-loomist noortestuudio MINA OLEN.

6. jaanuaril kell kuus õhtul kutsume sõpru-sugulasi-teeakaasli Altveskile nii uut aastat tervitama kui ka koosloome algusest aasta täitumist tähistama.

Meie ilutulestik on vaikne, meie mõtlus Südamesalus rõõmsalt pühalik – külalistele tantsivad meie oma lapsed, laulavad Kehtna Kunstide Kooli laulustuudio lapsed. Lisaks üllatusesinejatele on oodatud ka külaliste etteasted, nagu Loovuskosel kohane.

Külaliste käes näeme rõõmuga piknikukorve, millega ühine laud katta. Kingitus mahtugu ümbrikku ning lilli palume mitte lõikuda.

Filmimine ja pildistamine on rangelt palutud ja igas eas lapsed tungivalt oodatud!

MINA OLEN!

Et oleks nii vaikne,
et õnn kuuleks tulla...
Ja õnne nii palju,
et hea oleks olla...

**Kaunist jõuluaega, meeleolukat
aastavahetust ning ilusamat uut aastat!**

**Kaisa Vahtmäe
Ingliste külavanem**

Hetk on kaduv
minevikku lahkub
oli minut
oli tund
oli päev
oli aasta
igas sekundis
miskiit igäihele
igas hetkes
elu kõigile
aeg meid seob
möödub ja ohkab
avab peod
paitab
mõtleb
minema tõttab.

Egon Sinijõe, Eidapere Kooli 4. kl õpilane.

**Rahulikku jõuluaega ja
õnnelikku uut aastat!**

Eidapere Koolipere

**KEAVA STAADIONIL
LASTEILUTULESTIK
31. DETSEMBRIL 20:00**

**ILUTULESTIK-
NII LUSTLIK!**

**PALJU VÄRVE LENDAB TAEVA,
SEE TASUB TULEMISE VAEVA!
KEAVA OOTAB KÕIKI LAPSI,
KAASA TULEB MAMPS JA PAPSKI!**

MTÜ KHKS

Külaülikooli 2018. aasta kaks esimest loengut:

29. jaanuaril 2018 kell 19 räägib meestearst Margus Punab teemal „Meeste tervis“.

26. veebruaril 2018 kell 19 räägib filosoof Tõnu Viik teemal „Internet ja inimene“.
Loengud toimuvad Kaereperes Valtu seltsimajas (Kehtna vald, Kaerepere, Männiku tn 8).

18. jaanuaril 2018 kell 13.30 Valtu seltsimajas EAKATE KOOSOLEK.

Kehtna raamatukogule on 2017 hea aasta olnud. Meid on märgatud, ära märgitud, ajalehtegi pandud.

Aasta lõpp on sobiv aeg tänusõnad öelda kõigile neile, kes meid on toetanud, usinasti lugenud, raamatukokku toredaid näitusi vaadatanud, üritusi sisustada aidanud, raamatuid annetanud, meie ettevõtmistega muul moel kaasa tulnud. Teiega jagatud mured kõrisevad pooleks, ühised rõõmud saavad suuremaks.

Poolehoidu oma südameis kanname, soojad kallid teile vastu anname.

Kõigile väga ilusat ja hella jõuluaega, head aastavahetust! Jätkugu ikka kõigi jaoks raamatuid, naeratusi ja häid sõnu.

Tiina ja Maie

*Me teie sussi sisse
poetaks väikse soovi,
et ikka oleks neid,
kes armastaks ja hooliks.
Et hinge tuleks rahu
ja mõtetesse helgus
ning tegudesse tahe
ja soovidesse selgus.*

*Kaunist jõuluaega ja
tegasat aastat uut!*

Kehtna lasteaed Siller

*MTÜ Inglise Arendusselts soovib
rahulikku jõuluaega ja
head vana aasta lõppu!*

*Kallid Valtu Spordimaja töötajad,
kliendid ja koostööpartnerid!
Rahulikku jõuluaega ning
meeolukat uut aastat!
Meeldivate elamusteni järgmisel aastal!*

Valtu Spordimaja juhatus

*Valtu raamatukogu tublidele
lugejatele häid jõulupühi ja
jätkuvalt meeldivaid lugemiselamusi.
Heade soovidega
Luule Bortnikova*

*Täna kõiki armsaid inimesi,
kellele on korda läinud rahvamaja
tegemised ja toimetamised.
Aitäh, et olete olemas!
Aitäh, et hoolite!
Sära silmadesse, rõõmu ja
rahu südamesse.
Kaunist jõuluaega!
Õnnerikast UUT AASTAT!*

*Eidapere Kultuurikeskuse nimel
Helgi Randla*

*Kehtna Põhikool soovib kõigile
rahulikku jõuluaega,
lõbusat aastavahetust ja
tarku toimetusi
uude saabuvasse aastasse!*

ÕNNITLEME

- 85**
Maimu Haasma
Ida Lukkanen
- 80**
Asta Velleste
- 75**
Leidi-Elle Kidra
Elve Smitt
Anne Mikk
- 70**
Karl Glük
- 65**
Õilme Kivik
Valter Viisut
Karin Kodu
Jaan Sillaste
Valeri Lants
Juta Laane
Raivo Reimets
Malle Reinaus
Kriste Avilo
Pavel Vara
Mati Kasemaa
- 60**
Imbi Saare
Ivo Hansen
Kaido Paaslepp
Alari Kuusing
Valter Nõmmik
Aare Pilt
Tõnu Leiur

SÜNNID

- Melissa Pajula
Marten Dikker
Rihanna Kobbin
Devon Dederer
Johann Siitan
Carl-Markkus Šelgunov

MÄLESTAME

**Nikolai Ostašnikov
Karin Pobbol
Evi Nõmmik
Meinard Lõunat**

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Abiks Sinule sel raskel hetkel

Matuseteenused

tel. 5190 3436
matuseabi@gmail.com
www.luulematusetalitus.ee

KUULUTUS

Kehtna Mõisa OÜ müüb augustilo 1800 tonni. Hind 25 € tonn. Tel 528 3314

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni Teilt laekub avaldamise nõusolek.

www.metsaamet.ee
Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost
- Raieõiguse ost
- Metsa ülestöötamine ja vedu
- Maapinna mineraliseerimine koos külviga
- Metsamajandamise kavade koostamine

Teave e-post: info@metsaamet.ee Tel. 5615 0680, Karl Lister

Valtu kooli
VISIONIPÄEV

HEA LAPSEVANEM!

KUHU LIIGUB VALTU KOOL?
 MILLINE ON ÕIGE SUUND?
 MIDA HUVITAVAT SAAKSIME VEEL PAKKUDA?
 MILLINE ON MEIE TEE 2018-2022?

20. JAANUARIL
 KELL 11.00
 KOOLI SAALIS

ARUTAME KOOS, MIS ON PARIM TEE!

*Rahulikku
 jõuluaega, ilusat
 vana aasta lõppu
 ning kordaminekuid
 uuel aastal!*

Jüri Ratas

KEHTNA
 Kutsehariduskeskus

kutsub täiskasvanuid õppima ning erialaselt täiendama

10.jaanuarini 2018 kestab vastuvõtt järgmistel erialadel:

puurija	õppeaeg 6 kuud
plaatija	õppeaeg 6 kuud
betonkonstruktsioonide ehitaja	õppeaeg 1 aasta
monteerija	õppeaeg 6 kuud
süsteemadministraator	õppeaeg 1 aasta
toitlustuskorraldus	õppeaeg 1 aasta

Täpsem info www.kehtna.edu.ee vastuvõtu alt või telefonil +372 487 5246

Võimalusi loov haridus!

31. detsembril kell 20
 Valtu Seltsimajas

TERE TULEMAST 2018

Tantsuks laulab
 Egon Rebel

Pilet eelmüügist 8€, kohapeal 10€

Laud kafa ise!

Info tel. 52 62 722 või 51 49 627

Foto- ja videoteenus.
 Fotode, slaidide, fotonegatiivide skanneerimine
 ja kirjutamine CD-le,
 VHS kassetide kirjutamine DVD-le

Tel: 5117345, www.kredor.ee

31.DETSEMBER
 ALGUSEGA KELL 21:00

Aastalõpupidu:
"MEIE KÕIGI NÄÄRIPIDU"

Pilet: 5,-
 Mängud, üllatused

Muusikalist meelelahutust pakuvad
 Anu&Airi&Mait
 Laudade broneerimine tel:53441022
 Email: naaripidu@gmail.com

Tegemist on kogupereüritusega. Kaasa võtta hea tuju ja lustik meel. Peoline katab oma laua isel

LELLE RAHVAMAJA
 SOOVIB KÕIGILE
 ILUSAT JÕULUAEGA,
 LÕBUSAT AASTAVAHETUST
 JA TOREDAID KOHTUMISI
 UUEL AASTAL!